

НАКАЗ

«16» 03 2026 р.

№ 447/105

Про затвердження Статуту Національного центру «Мала академія наук України»

Відповідно до вимог Цивільного кодексу України, Податкового кодексу України, законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 року № 433 (зі змінами),

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Статут Національного центру «Мала академія наук України» (далі — Статут), погоджений загальними зборами трудового колективу 08 січня 2026 року, що додається.
2. В. о. директора Національного центру «Мала академія наук України» Квачевській Олені подати на державну реєстрацію Статут в установленому законодавством порядку.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Кудрявця Євгена та члена Президії Кубальського Олега.

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Ідентифікаційний код 336285

Президент Національної академії
наук України

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Ідентифікаційний код 00019270

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства освіти і науки
України та НАН України**

від 16 03 2026 р. № 447/105

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ

Президент НАН України

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ

**СТАТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ
«МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ»**

**НОВА РЕДАКЦІЯ
(ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД 32827468)**

**Погоджено загальними
зборами трудового колективу
протокол № 1/2026
від 08 січня 2026 року**

1. Загальні положення

1. Національний центр «Мала академія наук України» (далі – НЦ «МАНУ») – державний спеціалізований заклад позашкільної освіти наукового профілю. НЦ «МАНУ» у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», указами Президента України, актами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, іншими нормативно-правовими актами, а також постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 року № 433 «Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положенням про позашкільний навчальний заклад, Переліком позашкільних навчальних закладів та заходів з позашкільної роботи з дітьми, а також закладів та заходів у галузі освіти, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, видатки на які здійснюються з державного бюджету, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 року № 1133, Положенням про малу академію наук учнівської молоді, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 09 лютого 2006 року № 90, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 24 лютого 2006 року за № 172/12046, і цим Статутом. Для забезпечення досягнення мети, виконання завдань та реалізації основних напрямів діяльності НЦ «МАНУ» також може керуватися у роботі іншими нормативно-правовими актами.

2. Засновниками НЦ «МАНУ» є Міністерство освіти і науки України (далі – МОН) і Національна академія наук України (далі – НАН України).

3. НЦ «МАНУ» створений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2003 року № 1301 «Про вдосконалення системи організації роботи з виховання дітей та молоді в позашкільних навчальних закладах». Попереднє найменування «Позашкільний навчальний заклад «Мала академія наук учнівської молоді» змінено на «Український державний центр «Мала академія наук України» Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України» відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2010 року № 88 «Про удосконалення роботи з талановитими дітьми» (зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2010 року № 201). Відповідно до Указу Президента України від 30 вересня 2010 року № 927/2010 «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді» його перейменовано на «Національний центр «Мала академія наук України». Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 19 січня 2011 року № 25 «Про внесення зміни до переліку позашкільних навчальних закладів та заходів з позашкільної роботи з дітьми, а також закладів та заходів у галузі освіти, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, видатки на які здійснюються з державного бюджету» НЦ «МАНУ» був внесений до переліку позашкільних навчальних закладів та заходів з позашкільної роботи з дітьми, а також закладів та заходів у галузі освіти, що

забезпечують виконання загальнодержавних функцій, видатки на які здійснюються з державного бюджету.

Згідно із розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 липня 2025 року № 710-р «Деякі питання реорганізації Українського державного центру позашкільної освіти та Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді» та наказом Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України від 29 липня 2025 року № 1074/469 «Про реорганізацію закладів позашкільної освіти» Український державний центр позашкільної освіти (ідентифікаційний код 20060961) та Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді (ідентифікаційний код 02124568) та його філію «Центральний табір туристського активу учнів України імені Івана Матіко» (ідентифікаційний код 20448333) реорганізовані шляхом приєднання їх до Національного центру «Мала академія наук України» (ідентифікаційний код 32827468). НЦ «МАНУ» є правонаступником всього майна, прав та обов'язків Українського державного центру позашкільної освіти та Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді.

4. НЦ «МАНУ» заснований на державній формі власності, має статус неприбуткової організації, що утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законодавством.

5. НЦ «МАНУ» є юридичною особою, має реєстраційні рахунки в органах Державної казначейської служби України та банках, штамп, печатку, бланки встановленого зразка і діє на підставі цього Статуту, затвердженого в установленому порядку.

6. Повне найменування НЦ «МАНУ»:
українською мовою – Національний центр «Мала академія наук України»;
англійською мовою – National Center «Junior academy of sciences of Ukraine».

7. Скорочене найменування НЦ «МАНУ»:

українською мовою – НЦ «МАНУ»;
англійською мовою – NC JASU.

8. Місцезнаходження НЦ «МАНУ»: Україна, 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 8.

9. Статут НЦ «МАНУ» розроблено згідно з вимогами нормативно-правових актів, зазначених у пункті 1 розділу I Статуту та відповідно до Цивільного кодексу України, Земельного кодексу України, Податкового кодексу України, Бюджетного кодексу України, Кодексу законів про працю України, інших актів законодавства та погоджено на загальних зборах трудового колективу.

10. Керівництво НЦ «МАНУ» здійснюють МОН та НАН України.

МОН здійснює організаційно-методичне керівництво освітньою діяльністю НЦ «МАНУ».

НАН України здійснює науково-організаційне керівництво науковою діяльністю НЦ «МАНУ».

11. НЦ «МАНУ» в установленому законодавством порядку звітує про свою наукову та науково-організаційну діяльність перед НАН України та про освітню діяльність перед МОН. НЦ «МАНУ» подає також інші види звітності, передбачені законодавством.

12. НЦ «МАНУ» провадить свою освітню діяльність, забезпечуючи виконання загальнодержавних функцій у галузі позашкільної освіти.

13. Антикорупційна діяльність в НЦ «МАНУ» здійснюється відповідно до вимог законодавства у сфері запобігання корупції та внутрішніх нормативних документів НЦ «МАНУ».

2. Мета, завдання та основні напрями діяльності НЦ «МАНУ»

1. Метою діяльності НЦ «МАНУ» є:

реалізація державної політики у сфері позашкільної освіти;
координація освітньої діяльності закладів позашкільної освіти дослідницько-експериментального, науково-технічного, художньо-естетичного, військово-патріотичного, туристсько-краєзнавчого та інших напрямів позашкільної освіти (далі - діяльність за напрямами або заходи за напрямами) а також обласних, районних, міських закладів освіти зазначених напрямів;

реалізація державної політики щодо національно-патріотичного виховання дітей та молоді;

надання позашкільної освіти учням, слухачам, вихованцям (далі - здобувачі освіти) закладів загальної освіти, професійної освіти, фахової передвищої освіти, формування умінь і навичок відповідно до їх здібностей, обдарувань та освітніх потреб;

забезпечення потреб особистості у творчій самореалізації, створення умов для творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку здобувачів освіти;

професійний розвиток працівників закладів освіти та наукових установ;

реалізація наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності відповідно до законодавства.

2. Завданнями НЦ «МАНУ» є:

всебічний розвиток, виховання особистості здобувачів освіти, які усвідомлюють себе громадянами України, мають прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готові до свідомого життєвого вибору, самореалізації та громадянської активності;

виховання у дітей та молоді поваги до Конституції України, прав і свобод людини та громадянина, а також почуття власної гідності;

виховання у дітей та молоді почуття патріотизму, любові до України, поваги до звичаїв, традицій, національних символів Українського народу, а також інших національностей та культур.

створення умов для гармонійного розвитку особистості, задоволення потреб дітей та молоді у позашкільній освіті, організації їх змістовного дозвілля та відпочинку;

задоволення потреб здобувачів освіти у професійному самовизначенні та творчій самореалізації;

виявлення та підтримка талановитих і обдарованих дітей та молоді;

надання інформаційно-методичної допомоги з питань організації позашкільної освіти педагогічним колективам закладів позашкільної освіти, а також молодіжним та дитячим громадським організаціям;

організація та проведення методичної роботи з педагогічними кадрами системи позашкільної освіти;

вивчення, узагальнення, поширення кращого педагогічного досвіду роботи в галузі позашкільної освіти;

створення умов для творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку здобувачів освіти;

проведення всеукраїнських масових заходів за напрямками;

поліпшення рівня науково-методичного забезпечення роботи з учнівською молоддю, зокрема обдарованими дітьми, дослідницької діяльності учнів;

вдосконалення професійних компетентностей педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

пропагування серед дітей та молоді цінностей наукових знань, умінь і навичок за напрямками;

популяризація діяльності Малої академії наук України, здобутків учнівської молоді, зокрема обдарованої, та кращого досвіду педагогічних і наукових працівників;

виконання фундаментальних досліджень, прикладних наукових і науково-технічних розробок, підготовка наукових працівників;

організація та науково-методичне забезпечення проведення олімпіад, турнірів, відбіркових і тренувальних зборів, конкурсів та інших інтелектуальних змагань;

надання освітніх та консультативно-аналітичних послуг юридичним і фізичним особам, у тому числі на платній основі відповідно до законодавства;

загальна координація закладів позашкільної освіти за напрямками;

формування у дітей та молоді свідомого і відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки;

дослідження та створення сучасних виховних систем, технологій і методик у сфері національно-патріотичного виховання дітей та молоді;

створення системи ефективного моніторингу у сфері діяльності за напрямками;

здійснення методичного супроводу для закладів освіти за напрямками;

популяризація діяльності за напрямками;

залучення до наукової діяльності здобувачів освіти та популяризація наукових досягнень;

реалізація наукових і науково-технічних проєктів та досліджень, за напрямками розвитку науки і технологій у світі;

реалізація інформаційно-аналітичних досліджень за напрямками позашкільної освіти в Україні та світі;

інші завдання, що витікають із мети діяльності НЦ «МАНУ».

3. На виконання завдань НЦ «МАНУ» проводить науково-аналітичну, науково-дослідну, науково-методичну, інформаційно-методичну, навчальну, виховну, пропедевтичну, організаційно-масову, культурно-просвітницьку та редакційно-видавничу, експертну діяльність, здійснює координацію діяльності територіальних відділень Малої академії наук України, закладів позашкільної освіти, учнівських і студентських наукових товариств, секцій та інших творчих об'єднань, які діють у закладах загальної середньої, позашкільної та вищої освіти, а також наукових установ.

4. Діяльність НЦ «МАНУ» охоплює заходи за напрямками, видавничу діяльність, підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників, здійснення міжнародних зв'язків та інші напрями діяльності відповідно до мети діяльності НЦ «МАНУ».

Основними напрямками діяльності НЦ «МАНУ» є:

надання позашкільної освіти здобувачам освіти закладів загальної середньої, позашкільної, професійної та передвищої освіти, формування умінь і навичок відповідно до їх здібностей та обдарувань, проведення заходів за напрямками;

проведення наукових, науково-технічних досліджень у галузі трансдисциплінарного розвитку та відображення наукових досягнень у галузі освіти;

організація заходів із підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та установ;

створення науково-методичного забезпечення трансдисциплінарного розвитку та популяризація наукових досягнень у галузі освіти;

розроблення науково-методичного забезпечення закладів позашкільної освіти за напрямками;

проведення науково-практичних, навчально-методичних, організаційно-масових заходів;

проведення моніторингу діяльності закладів позашкільної освіти за напрямками;

науково-методичний супровід та координація діяльності зі створення наукових музеїв та центрів науки;

підготовка, видання та друк наукової, навчально-методичної, інформаційно-аналітичної, науково-популярної, пізнавальної, довідково-інформаційної, культурно-просвітницької літератури тощо, а також інформаційно-презентаційних матеріалів;

випуск журналів і періодичних видань науково-просвітницької, методичної та культурно-просвітницької тематики тощо;

виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм науково-просвітницької, методичної та культурно-просвітницької тематики тощо;

оброблення даних, розміщення інформації на вебвузлах, інформаційний супровід вебпорталів науково-просвітницької, методичної та культурно-просвітницької тематики відповідно до законодавства;

діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення в межах повноважень;

забезпечення діяльності інших засобів тимчасового розміщування інформації;

допоміжна діяльність у сфері освіти;

інноваційна діяльність;

діяльність у сфері творчості та мистецтва;

проведення наукових досліджень і експериментальних розробок у сфері біотехнологій, природничих, технічних наук, суспільних і гуманітарних наук, інша професійна, наукова та технічна діяльність;

організація, науково-методичне забезпечення, координація Всеукраїнських організаційно-масових заходів, заходів змагального характеру за напрямками;

здійснення загальної координації Всеукраїнських учнівських олімпіад і Всеукраїнських учнівських турнірів, організація та проведення II (фінальних) етапів турнірів, II дистанційного етапу для закордонного округу Всеукраїнських учнівських олімпіад, відбіркових і тренувальних зборів, III (фінальних) етапів Всеукраїнських олімпіад;

здійснення загальної координації Всеукраїнського Конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН та організація проведення його III (фінального) етапу;

здійснення загальної координації Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура") та організація проведення його III (фінального) етапу;

забезпечення, організація та супровід участі дітей у міжнародних інтелектуальних змаганнях;

забезпечення налагодження співпраці із закладами освіти, науковими установами, підприємствами тощо у напрямі проведення заходів навчального та змагального характеру;

інші види діяльності відповідно до Класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД), у разі внесення відповідних відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань в установленому законом порядку.

Зазначені види діяльності здійснюються без мети отримання прибутку та відповідно до вимог законодавства.

Усі види діяльності, які згідно із законодавством потребують спеціальних дозволів чи ліцензій, здійснюються НЦ «МАНУ» лише після їх отримання.

5. НЦ «МАНУ» має право:

визначати форми, методи і засоби організації освітнього процесу;

проводити науково-аналітичну, науково-дослідницьку, інформаційно-методичну, організаційно-масову навчально-виховну, координаційно-

аналітичну, навчально-тренувальну, концертно-просвітницьку та спортивну діяльність, спрямовану на вдосконалення освітнього процесу;

розробляти та впроваджувати освітні програми, педагогічні інновації та технології;

проводити науково-дослідницьку, експериментальну, пошукову роботу спільно із закладами вищої освіти, установами НАН України та іншими підприємствами, установами та організаціями;

надавати інформаційно-методичну та науково-методичну допомогу закладам освіти з питань роботи з здобувачами освіти, зокрема з обдарованими дітьми;

здійснювати загальну координацію всеукраїнських учнівських олімпіад, турнірів, конкурсів з навчальних предметів, відбіркових і тренувальних зборів та організувати проведення їх III та фінальних етапів, супровід команд учнів для участі в міжнародних інтелектуальних змаганнях;

здійснювати загальну координацію Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН та організацію проведення його фінального етапу;

здійснювати загальну координацію Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура") та організацію проведення її фінального етапу;

засновувати чи виступати співзасновником засобів масової інформації та телерадіоорганізацій науково-освітньої тематики;

виготовлювати та розповсюджувати видавничу продукцію;

пропагувати досягнення здобувачів освіти в галузі науки, техніки, культури, мистецтва та спорту;

володіти, користуватися та розпоряджатися рухомим і нерухомим майном згідно із законодавством та цим Статутом;

користуватися пільгами, що передбачені законодавством;

створювати структурні підрозділи;

формувати штатний розпис, встановлювати форми заробітної плати та матеріального заохочення в межах власного кошторису, затвердженого МОН та НАН України;

отримувати кошти й матеріальні цінності від органів державної влади, установ, підприємств, юридичних та фізичних осіб відповідно до законодавства;

розвивати власну матеріальну, технічну, наукову та соціальну базу;

проходити й отримувати сертифікацію, в тому числі міжнародну;

надавати платні послуги, визначені переліком платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної форми власності, згідно з чинним законодавством;

надавати освітні інформаційно-консультаційні послуги;

відкривати рахунки в банківських установах для здійснення необхідних платежів відповідно до законодавства;

отримувати будівлі, споруди, обладнання, транспортні засоби та інше

майно від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та фізичних осіб відповідно до законодавства України;

купувати й орендувати необхідне майно, обладнання, інші матеріальні ресурси;

бути засновником і співзасновником господарських товариств, брати участь у формуванні статутного капіталу таких господарських товариств відповідно до законодавства;

здійснювати будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт своїх основних фондів, об'єктів наукового, житлового та іншого соціального призначення у встановленому законодавством порядку;

отримувати послуги будь-якого підприємства, установи, організації або фізичних осіб на підставі укладених договорів відповідно до чинного законодавства;

фінансувати за рахунок спеціального фонду Державного бюджету України заходи, що передбачені цим Статутом;

укладати договори щодо оренди майна, у тому числі нерухомого, що обліковується на його балансі, у порядку, визначеному законодавством, без права подальшої приватизації такого майна;

6. НЦ «МАНУ» здійснює діяльність відповідно до річних планів роботи, погоджених НАН України та МОН згідно з напрямками діяльності.

Поза планами роботи НЦ «МАНУ» може здійснювати іншу діяльність відповідно до мети і завдань своєї діяльності, пов'язану з управлінням своїм майном, організацією інших видів освітньої та наукової діяльності, наданням супутніх послуг тощо. Кошти, що можуть бути отримані під час такої діяльності, використовуються тільки для фінансування видатків на утримання НЦ «МАНУ» відповідно до напрямів використання, що визначені паспортом бюджетної програми.

7. Мова навчання і виховання в НЦ «МАНУ» визначається Конституцією України та відповідним законом України.

Відповідно до засад державної мовної політики працівники НЦ «МАНУ» мають володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків.

8. НЦ «МАНУ» співпрацює з іншими закладами освіти, науковими установами, громадськими організаціями, товариствами тощо на паритетних засадах. Взаємини НЦ «МАНУ» з юридичними та фізичними особами визначаються договорами, укладеними між ними відповідно до законодавства.

3. Структура НЦ «МАНУ»

1. НЦ «МАНУ» самостійно визначає свою структуру та формує штат працівників.

Структура НЦ «МАНУ» визначається і затверджується директором НЦ «МАНУ».

Штат працівників НЦ «МАНУ» визначається і затверджується директором НЦ «МАНУ» відповідно до основних напрямів діяльності й погоджується відповідно МОН та НАН України.

2. У НЦ «МАНУ» можуть створюватись такі структурні підрозділи (в тому числі відокремлені) без прав юридичної особи:

центри, до складу яких входять відділи за напрямами діяльності цих центрів, лабораторії;

гуртки;

спеціалізовані та творчі майстерні;

науково-дослідні підрозділи;

комплекси;

дослідні станції, дослідні поля;

ботанічні сади, дендропарки;

обсерваторії;

наукові (науково-технічні) бібліотеки;

наукові (науково-технічні) музеї;

науково-освітні простори;

центри науки;

філії та представництва;

видавництва, книгарні, друкарні.

3. НЦ «МАНУ» може створювати інші структурні підрозділи (в тому числі відокремлені) за напрямами діяльності.

4. НЦ «МАНУ» з метою підвищення кваліфікації може створювати структурні підрозділи (в тому числі відокремлені) для проведення й організації навчання і підвищення кваліфікації педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників.

5. Навчання і підвищення кваліфікації в НЦ «МАНУ» може проводитися у формі курсів, семінарів, тренінгів та в інших формах, передбачених законодавством про освіту.

6. Початок і кінець навчального року в НЦ «МАНУ» встановлюється відповідно до законодавства України.

4. Організація освітнього процесу в НЦ «МАНУ»

1. НЦ «МАНУ» проводить освітню, науково-методичну, інформаційно-методичну, пропедевтичну, організаційно-масову та видавничу роботу.

2. Позашкільна освіта в НЦ «МАНУ» надається за дослідницько-експериментальним, науково-технічним, художньо-естетичним, військово-патріотичним, туристсько-краєзнавчим та іншими напрямами відповідно до законодавства України.

3. НЦ «МАНУ» створює належні умови для вибору здобувачами освіти видів діяльності відповідно до їх інтересів і запитів.

4. Освітній процес в НЦ «МАНУ» здійснюється за освітньою програмою НЦ «МАНУ» та навчальними програмами, що затверджуються в установленому законодавством порядку.

5. Індивідуальні та групові навчання в НЦ «МАНУ» проводяться відповідно до встановленого законодавством порядку.

До НЦ «МАНУ» зараховуються здобувачі освіти, як правило, віком від 5 до 25 років. Окремі навчальні програми можуть передбачати інший вік. Освітній процес в НЦ «МАНУ» здійснюється диференційовано відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей здобувачів освіти з урахуванням віку, психофізичного розвитку, стану здоров'я, особливих освітніх потреб у таких організаційних формах:

робота груп та інших творчих об'єднань, які працюють протягом року на базі наукових лабораторій НЦ «МАНУ», науково-дослідних установ НАН України, закладів освіти;

заходи змагального характеру;

індивідуальна та групова робота під керівництвом фахівців на власній базі, а також на базі закладів вищої освіти, установ НАН України та МОН, галузевих академій наук, конструкторських бюро, дослідних станцій, науково-виробничих центрів та інших установ;

конкурс-захист науково-дослідницьких робіт;

конференції, зleti, семінари, курси, читання, вікторини, концерти, екскурсії, виставки;

навчальні заняття;

творча робота, виконання освітніх і наукових програм, проєктів, акцій тощо;

олімпіади з навчальних предметів та турніри з різних галузей знань;

заочні й очні школи для здобувачів освіти, відбіркові і тренувальні збори тощо.

6. Середня наповнюваність групи, секції, інших творчих об'єднань в НЦ «МАНУ» встановлюється відповідно до законодавства.

7. Наповнюваність окремих груп, інших творчих об'єднань установлює директор НЦ «МАНУ» залежно від профілю, навчальних планів, програм і можливостей організації освітнього процесу, рівня підготовки здобувачів освіти відповідно до законодавства.

8. Початок і кінець навчального року в НЦ «МАНУ» визначається відповідно до рекомендацій МОН.

Комплектування груп та інших творчих об'єднань, а також зарахування здобувачів освіти до НЦ «МАНУ» проводиться відповідно до законодавства України.

9. Порядок надання освітніх послуг встановлюється НЦ «МАНУ» відповідно до Закону України «Про позашкільну освіту», рекомендацій МОН. У канікулярні, святкові та неробочі дні НЦ «МАНУ» може працювати за окремим планом, затвердженим його директором.

10. НЦ «МАНУ» гарантує безпечні умови навчання, виховання, охорони здоров'я, праці та відпочинку учасникам освітнього процесу.

11. Відволікання здобувачів освіти НЦ «МАНУ» за рахунок навчального часу до робіт і здійснення заходів, не пов'язаних з освітнім процесом, забороняється, крім випадків, передбачених рішеннями Кабінету Міністрів України.

12. Початок і закінчення занять в НЦ «МАНУ» визначаються його директором відповідно до Правил внутрішнього розпорядку та режиму роботи, графіків занять. Графіки занять затверджується директором НЦ «МАНУ» з урахуванням найбільш сприятливого режиму праці та відпочинку здобувачів освіти, їхніх вікових особливостей і вимог санітарно-гігієнічних норм.

13. Тривалість одного заняття в групах, секціях, творчих об'єднаннях тощо, кількість здобувачів освіти у них визначається законодавством у галузі позашкільної освіти.

14. НЦ «МАНУ» може організовувати роботу у приміщеннях інших закладів освіти або наукових установ.

15. Науково-методична діяльність НЦ «МАНУ» спрямовується на вдосконалення освітнього процесу.

16. Здобувачам освіти НЦ «МАНУ», які в установленому порядку склали кваліфікаційні іспити, можуть видаватися свідоцтва (посвідчення) встановленого зразка.

5. Організація методичної та наукової діяльності в НЦ «МАНУ»

1. Науково-методична, організаційно-методична, експертна діяльність:

забезпечення інформаційно-методичного супроводу освітньої політики, спрямованого на реалізацію державної політики, шляхом підготовки інформаційних, методичних, аналітичних матеріалів, науково-методичного супроводу в розробленні навчально-методичної літератури, організація її експертизи;

науково-методичний супровід, організація заходів з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та установ;

наукове та навчально-методичне забезпечення змісту позашкільної освіти;

здійснення комплексної експертизи навчальної та навчально-методичної літератури, навчальних програм з позашкільної освіти, здійснення заходів щодо забезпечення її якості;

забезпечення організаційних та науково-методичних заходів щодо апробації навчально-методичної літератури;

організаційно-методичне забезпечення проведення фахових конкурсів педагогічних працівників закладів освіти;

здійснення в межах компетенції підтримку здобувачів освіти, зокрема обдарованих дітей;

вивчення й узагальнення досягнення світової науки, культури, техніки та мистецтва в межах компетентності з метою ознайомлення з ними здобувачів освіти, зокрема обдарованих дітей, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, використовувати в науково-дослідних розробках НЦ «МАНУ»;

здійснення міжнародного співробітництва в інтересах наукової та творчої діяльності здобувачів освіти, зокрема обдарованих дітей;

організація та проведення науково-практичних організаційно-масових заходів (конференцій, нарад, симпозіумів, виставок, наукових шкіл, в тому числі міжнародних) із залученням учнів – членів Малої академії наук України, педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників із залученням здобувачів освіти;

організовувати заходи підвищення кваліфікації педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників та їх стажування в межах компетенції;

створення умов для реалізації творчих можливостей педагогічного та наукового колективу;

надання послуг з доступу до локальних і корпоративних комп'ютерних мереж, автоматизованих баз даних та пошукових систем через сегменти локальних і корпоративних мереж НЦ «МАНУ»;

2. Основними завданнями методичної та наукової діяльності в НЦ «МАНУ» є здійснення фундаментальних і прикладних досліджень у напрямках інтегрованого використання наукових та науково-технічних досягнень людства з метою збагачення освітянського потенціалу України, її ефективного соціально-економічного розвитку; створення цілісної системи науково-методичного супроводу освітньої діяльності закладів освіти за напрямками діяльності.

3. Для реалізації визначених завдань НЦ «МАНУ»:

розвиває теоретичну, прикладну та методичну бази відповідних дисциплінарних напрямів використання сучасних основ наук в освіті;

виявляє на базі фундаментальних досліджень принципово нові можливості науково-технічного прогресу та розробляє рекомендації для освітніх науково-технічних досліджень щодо навчання здобувачів освіти, зокрема обдарованих дітей;

розробляє прогнози напрямів використання сучасних знань у галузі освіти, в тому числі щодо підготовки майбутньої наукової еліти на тривалий період, та визначає актуальні й перспективні напрями цих досліджень, здійснює експертизу з відповідних наукових напрямів;

виконує науково-дослідні, дослідно-конструкторські, договірні, господарські та інші роботи з вирішення конкретних завдань замовників відповідно до законодавства;

розробляє основні наукові напрями діяльності НЦ «МАНУ» і поде їх на затвердження до Президії НАН України. Під час визначення наукової тематики враховується рішення Загальних зборів НАН України, Президії НАН України та Відділення інформатики НАН України, а також рекомендації відповідних наукових рад;

складає, затверджує та виконує плани науково-дослідних робіт, вирішує питання їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення;

організовує, проводить та бере участь у конкурсах наукових (науково-дослідних) робіт (проектів, заявок) і за їх результатами в межах компетенції надає необхідні ресурси, забезпечує виконання відповідних досліджень;

здійснює інформаційну та видавничу діяльність, засновує наукові видання з основних напрямів діяльності НЦ «МАНУ»;

організовує та проводить конкурси на заміщення вакантних посад наукових працівників;

організовує та проводить заходи, спрямовані на поширення наукових і науково-технічних знань, пропагування наукових досягнень України, вшанування видатних учених України;

забезпечує якість досліджень, систематичне нагромадження та узагальнення наукових результатів, створює умови для реалізації творчих можливостей наукового колективу та соціального захисту працівників;

укладає договори щодо наукового та науково-технічного співробітництва з юридичними особами, в тому числі іноземними, бере участь у виконанні міжнародних наукових і науково-технічних програм, грантів, проектів у порядку, визначеному законодавством;

бере участь у діяльності наукових товариств, асоціацій, спілок і союзів (у тому числі іноземних і міжнародних) на правах їх члена, здійснює інші форми спільної діяльності відповідно до законодавства;

4. Для реалізації наукових та методичних завдань НЦ «МАНУ» має право: брати участь у розробленні та реалізації міжнародних програм і проектів; за погодженням із МОН та НАН України входити до об'єднань юридичних осіб із метою виконання своїх статутних завдань зі збереженням статусу юридичної особи та фінансової самостійності;

надавати платні послуги за переліком, визначеним законодавством для бюджетних наукових установ та закладів освіти;

здійснювати обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

6. Організація науково-освітньої діяльності наукових (науково-технічних) музеїв та центрів науки

1. З метою створення умов для залучення до наукової діяльності, розвитку наукового мислення та формування інноваційної компетентності здобувачів освіти НЦ «МАНУ» забезпечує науково-методичний супровід та координацію науково-освітньої діяльності наукових (науково-технічних) музеїв та центрів науки.

2. Для реалізації завдань, визначених у цьому Статуті, НЦ «МАНУ» здійснює:

розробку концепції освітньої, наукової та інноваційної діяльності наукових (науково-технічних) музеїв та центрів науки;

створення спеціалізованої науково-освітньої та дослідницької інфраструктури для забезпечення процесу впровадження і розвитку наукової освіти;

облаштування зон наукових (науково-технічних) музеїв та центрів науки й демонстрування експонатів та іншого виставкового обладнання, які дають змогу відвідувачам самостійно проводити спостереження і дослідження;

проведення виїзних пересувних та тимчасових тематичних виставок;

організацію і проведення навчання науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників;

впровадження інноваційних методик та форм музейної педагогіки в освітній процес;

проведення науково-дослідних робіт, розробок та виготовлення експонатів й іншого виставкового обладнання, які дають змогу самостійно проводити спостереження та досліді;

поширення знань про науку через проведення науково-дослідних робіт з метою проектування та створення інноваційних освітніх продуктів, проектів і послуг;

сприяння розвитку сучасних методів навчання та навчанню впродовж життя;

здійснення експертизи освітніх інновацій, концепцій та проектів, спрямованих на створення середовища освітньої, наукової та інноваційної діяльності наукових (науково-технічних) музеїв і центрів науки, експозиційного наповнення тощо;

впровадження та розвиток різних форм наукової комунікації;

створення регіональних наукових (науково-технічних) музеїв та центрів науки в регіонах України і забезпечення координації їх діяльності;

надання науково-методичних та організаційно-технічних рекомендацій щодо створення, просторово-функціонального зонування й облаштування наукових (науково-технічних) музеїв і центрів науки;

розвиток співпраці з іноземними інституціями з метою створення можливостей для представлення українських досягнень у сфері освіти та науки на міжнародній арені;

реалізацію наукових та освітніх проектів самостійно й у співпраці з національними й міжнародними інституціями.

7. Учасники освітнього процесу та наукової діяльності в НЦ «МАНУ»

1. Учасниками освітнього процесу та наукової діяльності в НЦ «МАНУ» є:

здобувачі освіти;

директор, заступники директора;

педагогічні (у тому числі практичні психологи і соціальні педагоги) та наукові працівники, інші фахівці НЦ «МАНУ», які залучені до освітнього процесу та проведення наукових досліджень відповідно до законодавства;

батьки або особи, які їх замінюють;

представники підприємств, наукових установ та організацій, які беруть участь у здійсненні освітнього процесу і наукових дослідженнях.

2. Права та обов'язки здобувачів освіти, педагогічних, наукових та інших працівників НЦ «МАНУ», батьків або осіб, які їх замінюють, визначаються Конституцією України, законами України «Про освіту» і «Про позашкільну освіту», іншими нормативно-правовими актами та цим Статутом.

3. Здобувачі освіти мають право на:

здобуття позашкільної освіти відповідно до своїх здібностей, обдарувань, уподобань та інтересів;

добровільний вибір виду діяльності;
 участь в організаційно-масових заходах, які організовує та проводить НЦ «МАНУ»;

користування навчально-виробничою, науковою, матеріально-технічною, культурно-спортивною та лікувально-оздоровчою базою тощо;

участь в обговоренні та внесенні власних пропозицій щодо організації освітнього процесу;

захист від будь-яких форм експлуатації, психічного та фізичного насилля, від дій педагогічних, наукових та інших працівників НЦ «МАНУ», які порушують права або принижують їх честь і гідність;

безпечні й нешкідливі умови навчання.

4. Здобувачі освіти зобов'язані:

оволодівати знаннями, уміннями, практичними навичками, підвищувати загальнокультурний рівень;

виконувати вимоги цього Статуту, Правила внутрішнього розпорядку;

дбайливо ставитись до майна НЦ «МАНУ».

5. Педагогічними та науковими працівниками НЦ «МАНУ» можуть бути особи з високими моральними якостями, які мають вищу педагогічну або іншу фахову освіту, належний рівень професійної підготовки.

6. Педагогічні та наукові працівники мають право на:

вільний вибір педагогічно обґрунтованих форм, методів, засобів роботи із здобувачами освіти відповідно до їх віку, здібностей та цілей діяльності;

вибір форм підвищення педагогічної кваліфікації;

участь у роботі методичних об'єднань, нарад, зборів, інших органів самоврядування НЦ «МАНУ», в заходах, пов'язаних з організацією освітнього процесу;

проведення в установленому порядку науково-дослідної, конструкторської, винахідницької діяльності;

атестацію, в тому числі позачергову;

захист професійної честі, гідності;

захист персональних даних;

участь в обговоренні й вирішенні питань організації освітнього процесу та науково-дослідної діяльності;

соціальне та матеріальне заохочення за досягнення вагомих результатів у виконанні покладених на них завдань;

інші права відповідно до законодавства України.

7. Педагогічні та наукові працівники зобов'язані:

дотримуватись вимог цього Статуту, Правил внутрішнього трудового розпорядку НЦ «МАНУ» та сумлінно виконувати посадові обов'язки;

забезпечувати виконання освітньої програми НЦ «МАНУ» та навчальних програм;

сприяти розвитку інтелектуальних і творчих здібностей здобувачів освіти відповідно до їхніх нахилів та запитів;

виконувати науково-дослідні розробки;

вести документацію, пов'язану з виконанням посадових обов'язків;

виховувати повагу до принципів загальнолюдської моралі настановами і особистим прикладом;

прищеплювати повагу до народних традицій та звичаїв, духовних і культурних надбань народу України, державної символіки та принципів загально-людської моралі; ;

дотримуватися педагогічної етики, поважати гідність здобувачів освіти, захищати їх від будь-яких форм фізичного і психічного насильства;

забезпечувати збереження здоров'я здобувачів освіти, захищати їхні інтереси, пропагувати здоровий спосіб життя;

постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну компетентність, загальну культуру;

дотримуватись вимог охорони праці;

виконувати накази НЦ «МАНУ», МОН та НАН України.

8. Педагогічні та наукові працівники НЦ «МАНУ» працюють відповідно до режиму роботи та графіка занять, затверджених директором НЦ «МАНУ».

9. Атестація педагогічних працівників НЦ «МАНУ» здійснюється у порядку, встановленому МОН.

Атестація наукових працівників НЦ «МАНУ» здійснюється у порядку, встановленому НАН України.

10. Батьки здобувачів освіти, особи, які їх замінюють, мають право:

брати участь у навчальному процесі відповідно до законів України «Про освіту» та «Про позашкільну освіту».

8. Інформаційно-видавнича діяльність НЦ «МАНУ»

1. НЦ «МАНУ» може видавати, виготовлювати та розповсюджувати в установленому законодавством порядку видавничу продукцію для освітніх потреб; засновувати засоби масової інформації в порядку, визначеному Конституцією України, законами України «Про інформацію», «Про видавничу справу», «Про авторське право і суміжні права», «Про медіа».

2. В ході реалізації інформаційно-видавничої діяльності НЦ «МАНУ» має право:

формувати власну видавничу програму, визначати масштаби та тематичну спрямованість своєї діяльності;

використовувати випущену за власною тематичною програмою видавничу продукцію для забезпечення статутної діяльності НЦ «МАНУ», розповсюджувати видавничу продукцію або користуватися послугами іншого розповсюджувача відповідно до законодавства;

видавати як оприлюднені, так і неоприлюднені твори науки, літератури та мистецтва незалежно від їх призначення, жанру, обсягу, а також способу відтворення, виражені в письмовій чи будь-якій іншій формі, набувати невиключних або виключних майнових прав на них відповідно до законодавства;

надавати редакційно-видавничі й інші послуги відповідно до профілю своєї діяльності;

висувати у встановленому порядку видані твори науки, літератури і мистецтва на здобуття державних, громадських, міжнародних премій;

установлювати творчі та виробничі відносини, культурні зв'язки з видавцями інших держав;

брати участь у роботі міжнародних організацій видавців, представляти свою видавничу продукцію на національних і міжнародних конкурсах, виставках, ярмарках.

3. НЦ «МАНУ», здійснюючи видавничу діяльність та діяльність засобів масової інформації, не має на меті отримання прибутку..

4. Засоби масової інформації НЦ «МАНУ» та його видавнича діяльність не можуть бути використані для:

закликів, спрямованих на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету та територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, розповсюдження порнографії, а також з метою вчинення інших кримінально караних діянь;

пропаганди комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їхньої символіки;

втручання в особисте та сімейне життя особи, крім випадків, передбачених законодавством;

завдання шкоди честі та гідності особи;

розголошення будь-якої інформації, яка може призвести до вказання на особу неповнолітнього правопорушника без його згоди і згоди його представника.

5. НЦ «МАНУ» забороняється:

випускати у світ, виготовляти чи розповсюджувати продукцію, що містить інформацію, віднесена до недобросовісної реклами, рекламу з використанням шаржування державних символів України (Державного Герба, Державного Прапора, Державного Гімну) у будь-якому вигляді;

випускати у світ, виготовляти чи розповсюджувати видавничу продукцію, що містить інформацію, дані, відомості, поширення та/або розповсюдження яких заборонено законодавством;

випускати у світ, виготовляти чи розповсюджувати видавничу продукцію, обіг якої заборонено законодавством;

розповсюджувати видавничу продукцію без дозволу її власника (співвласників), а також із порушенням законодавства України з питань інтелектуальної власності;

розголошувати дані, які становлять державну або іншу таємницю, що охороняється законодавством;

розповсюджувати вітчизняну видавничу продукцію, видану з порушенням законодавства та ввезену з-за кордону, яка підпадає під обмеження, визначені законодавством.

9. Управління НЦ «МАНУ»

1. Управління НЦ «МАНУ» здійснюється в порядку, встановленому законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та цим Статутом.

2. Управління діяльністю НЦ «МАНУ» здійснюється на основі принципів гуманізму, співробітництва, цілеспрямування, поєднання колегіального, одноосібного та громадського управління відповідно до законодавства.

3. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування НЦ «МАНУ» є загальні збори трудового колективу НЦ «МАНУ», що скликаються не рідше одного разу на рік.

Рішення загальних зборів трудового колективу НЦ «МАНУ» ухвалюються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосували більш ніж 50 відсотків присутніх на загальних зборах трудового колективу осіб.

Загальні збори вважаються правомочними, якщо в їх роботі беруть участь понад 50 відсотків їх членів.

Чергові загальні збори трудового колективу НЦ «МАНУ» скликаються директором НЦ «МАНУ».

4. Загальні збори трудового колективу НЦ «МАНУ»:
погоджують Статут НЦ «МАНУ» та вносять зміни до нього;
заслуховують звіт директора НЦ «МАНУ»;
затверджують правила внутрішнього трудового розпорядку НЦ «МАНУ».

затверджують колективний договір, Кодекс етичної поведінки (Кодекс етики) НЦ «МАНУ» тощо;

розглядають питання організації та забезпечення освітньої, науково-дослідної, фінансово-господарської діяльності НЦ «МАНУ» та інших основних напрямів діяльності НЦ «МАНУ»;

затверджують основні напрями вдосконалення освітнього процесу та науково-дослідної діяльності, розглядають у межах своїх повноважень інші основні напрями діяльності НЦ «МАНУ»;

ухвалюють рішення та подають звернення до МОН про стимулювання праці директора НЦ «МАНУ».

5. Вищим консультативним та представницьким органом НЦ «МАНУ» є президія, до складу якої можуть бути включені керівники Міністерства освіти і науки України, провідні вчені НАН України, НАПН України, національних галузевих академій наук, закладів освіти, державні та громадські діячі (за згодою). Склад президії становить до 15 осіб.

Президію очолює президент НЦ «МАНУ», який обирається на засіданні президії шляхом голосування більшістю голосів строком на 5 (п'ять) років з правом переобрання. Якщо за три місяці до закінчення повноважень президії МОН та НАН України не нададуть письмового повідомлення про зміни у її складі, повноваження президії та її президента подовжуються на наступний строк.

Президент НЦ «МАНУ» та члени Президії відповідно до законодавства не мають правового статусу посадових осіб юридичної особи публічного права.

6. Президія:

затверджує стратегічні напрями розвитку наукової, науково-дослідної роботи і освітньої діяльності НЦ «МАНУ»;

сприяє залученню до роботи в НЦ «МАНУ» професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти, наукових співробітників науково-дослідних установ НАН України, національних галузевих академій наук України, досвідчених педагогів;

скеровує подання до МОН та НАН України за підписом Президента НЦ «МАНУ» щодо призначення на посаду та звільнення з посади директора НЦ «МАНУ»;

може подавати на розгляд директора кандидатури на посади заступників директора НЦ «МАНУ» перед призначенням;

сприяє діяльності піклувальних рад закладів позашкільної освіти за напрямами;

виступає ініціатором проведення конференцій, семінарів тощо, в тому числі міжнародних;

сприяє участі учнів – членів Малої академії наук України в міжнародних програмах, проєктах;

залучає кошти фізичних і юридичних осіб для здійснення статутної діяльності НЦ «МАНУ»;

затверджує розподіл обов'язків між членами президії відповідно до Положення про президію;

7. Засідання президії проводяться за необхідності, але не рідше двох разів на рік.

8. Рішення президії правомочні, якщо на засіданнях присутні не менше половини її членів. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосували більш ніж половина присутніх членів президії.

Порядок роботи президії визначається Положенням про президію НЦ «МАНУ», затвердженим рішенням президії НЦ «МАНУ» та введеним у дію наказом директора НЦ «МАНУ».

9. Склад президії НЦ «МАНУ» затверджується спільним наказом МОН та НАН України за поданням президента НЦ «МАНУ» строком на 5 (п'ять) років з правом переобрання.

Член президії може вийти зі складу президії шляхом подання на ім'я президента НЦ «МАНУ» відповідної заяви про вихід із складу президії.

У разі необхідності змін у складі президії у зв'язку з отриманням заяви про вихід із складу президії, тимчасовою втратою працездатності тощо члена президії відповідні зміни у складі президії ухвалюються на засіданні президії та затверджуються президентом НЦ «МАНУ» і є чинними до закінчення строку, на який склад президії було затверджено попереднім спільним наказом МОН та НАН України.

10. Безпосереднє керівництво НЦ «МАНУ» здійснює його директор, який призначається на цю посаду та звільняється з посади спільним наказом МОН та НАН України за поданням президії НЦ «МАНУ», яке підписується президентом НЦ «МАНУ».

Директором НЦ «МАНУ» може бути особа, яка є громадянином України, має вищу педагогічну освіту та стаж педагогічної роботи не менше трьох років, володіє державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови, а також організаторські здібності, фізичний і психічний стан якої не перешкоджає виконанню посадових обов'язків.

У разі звільнення директора або його тимчасової відсутності може призначатися виконувач обов'язків директора НЦ «МАНУ» або тимчасово виконуючий обов'язки директора НЦ «МАНУ» (відрадження, відпустка, тимчасова втрата працездатності тощо).

Виконувач обов'язків директора НЦ «МАНУ» призначається на посаду та звільняється з посади спільним наказом МОН та НАН України за поданням президії НЦ «МАНУ» з наступним внесенням інформації про таку особу до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань.

11. Тимчасово виконуючий обов'язки директора НЦ «МАНУ» призначається з числа заступників директора НЦ «МАНУ» на підставі наказу директора НЦ «МАНУ».

12. Заступники директора безпосередньо підпорядковуються директору НЦ «МАНУ», призначаються на підставі наказу директора НЦ «МАНУ» за поданням президії НЦ «МАНУ». Заступники директора несуть відповідальність за неналежне виконання або невиконання обов'язків, що передбачені посадовою інструкцією, в межах, визначених чинним законодавством.

13. Директор НЦ «МАНУ»:

- організовує діяльність НЦ «МАНУ»;
- здійснює безпосереднє керівництво усіма видами діяльності НЦ «МАНУ» (в тому числі фінансово-господарською діяльністю);
- забезпечує організацію освітнього процесу та здійснення контролю за виконанням освітніх програм;
- забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- забезпечує умови для здійснення дієвого та відкритого громадського контролю за діяльністю НЦ «МАНУ»;
- сприяє діяльності органів самоврядування НЦ «МАНУ»;
- призначає на посаду та звільняє з посади працівників, визначає їхні функціональні обов'язки;
- вирішує питання фінансово-господарської діяльності НЦ «МАНУ»;
- забезпечує створення у НЦ «МАНУ» безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування);

визначає структуру НЦ «МАНУ» за погодженням з президією, забезпечує раціональний добір і розстановку кадрів, створює належні умови для підвищення фахового рівня працівників, організовує його навчальну, виховну, інформаційно-методичну, науково-методичну, науково-дослідницьку, пропедевтичну, видавничу, організаційно-масову роботу тощо, забезпечує виконання завдань, передбачених цим Статутом;

несе відповідальність за виконання покладених на НЦ «МАНУ» завдань, результати фінансово-господарської діяльності, збереження майна, переданого в користування та володіння;

забезпечує контроль за виконанням навчальних планів і програм, за рівнем досягнень здобувачів освіти, забезпечує дотримання прав здобувачів освіти на захист від будь-яких форм фізичного або психологічного насильства;

забезпечує раціональний добір педагогічних і наукових працівників, створює належні умови для підвищення фахового рівня педагогічних та наукових працівників;

затверджує посадові інструкції працівників НЦ «МАНУ»;

визначає склад і обсяг відомостей, що становлять комерційну таємницю та конфіденційну інформацію НЦ «МАНУ»;

може делегувати відповідно до цього Статуту частину своїх повноважень своїм заступникам;

є головою атестаційної комісії НЦ «МАНУ»;

у межах своєї компетенції видає накази, що є обов'язковими до виконання учасниками освітнього процесу, контролює їх виконання;

затверджує плани науково-дослідних робіт та контролює їх виконання;

розпоряджається в установленому порядку майном і коштами НЦ «МАНУ» та забезпечує їх ефективне використання;

ухвалює рішення про створення та/або закриття відокремлених структурних підрозділів, філій та представництв НЦ «МАНУ» і затверджує положення про них;

організовує виконання кошторису доходів і видатків, укладає договори з юридичними та фізичними особами, в установленому порядку відкриває рахунки в органах Державної казначейської служби України та в банківських установах;

встановлює посадові оклади, доплати, надбавки, гарантійні та компенсаційні виплати, надає матеріальну допомогу працівникам НЦ «МАНУ» за поданням заступників та керівників структурних підрозділів відповідно до окремого положення, застосовує заходи заохочення та дисциплінарні стягнення до працівників НЦ «МАНУ» відповідно до законодавства;

подає на розгляд Президії та зборів трудового колективу пропозиції щодо внесення змін до Статуту, після погодження загальними зборами трудового колективу подає Статут на затвердження засновників;

вручає дипломи встановленого НЦ «МАНУ» зразка про присвоєння почесних звань доктора та професора;

здійснює інші повноваження, передбачені законом та цим Статутом.

14. У НЦ «МАНУ» діють педагогічна рада та науково-методична рада.

Педагогічна рада є колегіальним органом управління НЦ «МАНУ», створеним для вирішення основних питань освітнього процесу. Її повноваження визначаються законодавством у галузі позашкільної освіти.

Головою педагогічної ради є директор НЦ «МАНУ».

Кількість засідань педагогічної ради визначається їх доцільністю, але не може бути меншою ніж два рази на рік.

Рішення педагогічної ради є обов'язковими для виконання всіма працівниками НЦ «МАНУ».

15. Педагогічна рада НЦ «МАНУ»:

розглядає актуальні й підсумкові питання освітньої, організаційно-масової, інформаційно-методичної, науково-методичної та видавничої роботи НЦ «МАНУ», його структурних підрозділів, груп та інших творчих об'єднань, а також питання дотримання санітарно-гігієнічних вимог, забезпечення техніки безпеки, охорони праці;

розробляє пропозиції щодо поліпшення діяльності НЦ «МАНУ», утворення нових структурних підрозділів тощо;

схвалює освітню (освітні) програму (програми) закладу та оцінює результативність її (їх) виконання;

формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, включаючи систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;

обговорює питання та визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їхньої творчої ініціативи, затверджує щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників НЦ «МАНУ», визначає порядок внесення змін до плану підвищення кваліфікації педагогічних працівників НЦ «МАНУ» та за потреби вносить зміни до нього впродовж року, визнає результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників НЦ «МАНУ» у суб'єктів підвищення кваліфікації, що не мають ліцензії на підвищення кваліфікації або не провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою;

визначає заходи щодо впровадження в освітній процес методичної, організаційно-масової та інших форм роботи, досягнень світової та вітчизняної, передусім педагогічної, науки;

розглядає питання співпраці з іншими закладами освіти, підприємствами, науковими установами, організаціями тощо;

може ухвалювати рішення щодо відзначення, морального та матеріального заохочення здобувачів освіти, працівників закладу та інших учасників освітнього процесу;

розглядає питання щодо відповідальності здобувачів освіти, працівників НЦ «МАНУ» та інших учасників освітнього процесу за невиконання ними своїх обов'язків;

захищає права педагогічних та наукових працівників на педагогічну ініціативу, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, аналізує форми,

методи і засоби навчання та скасовує такі, що не придатні для використання в освітньому процесі;

педагогічна рада може розглядати й інші питання, пов'язані з діяльністю НЦ «МАНУ», віднесені чинним законодавством до її повноважень. Педагогічна рада НЦ «МАНУ» діє відповідно до цього Статуту, Положення про педагогічну раду НЦ «МАНУ» та чинного законодавства.

Положення про педагогічну раду НЦ «МАНУ» затверджується рішенням педагогічної ради НЦ «МАНУ» та вводиться в дію наказом директора НЦ «МАНУ».

16. У НЦ «МАНУ» діє науково-методична рада.

Науково-методична рада є колегіальним та консультативно-дорадчим органом, формується у складі не менше ніж п'ять осіб із числа педагогічних працівників НЦ «МАНУ», науково-педагогічних і наукових працівників закладів освіти та наукових установ, НЦ «МАНУ», представників інших підприємств, установ, організацій тощо.

Науково-методична рада:

координує науково-методичну діяльність з різних напрямів науково-дослідницької діяльності;

організовує розроблення науково-методичної та навчально-методичної літератури, навчальних програм тощо;

обговорює та аналізує рукописи навчально-методичної літератури з метою вдосконалення методів і форм роботи освітнього процесу;

бере участь у розробленні навчальних/освітніх програм НЦ «МАНУ»;

вивчає, узагальнює та поширює кращий педагогічний досвід;

обговорює проекти нових навчальних програм, аналізує пропозиції щодо вдосконалення діючих;

поширює інновації у системі позашкільної освіти тощо.

Науково-методична рада діє відповідно до цього Статуту, Положення про науково-методичну раду НЦ «МАНУ» та чинного законодавства.

Положення про науково-методичну раду НЦ «МАНУ» затверджується рішенням науково-методичної ради НЦ «МАНУ» та вводиться в дію наказом директора НЦ «МАНУ».

17. У НЦ «МАНУ» діє вчена рада, яка є колегіальним органом управління в частині виключної компетенції визначеної п. 18 розділу 9 цього статуту, виконує консультативно-дорадчі функції та обирається один раз на п'ять років.

До складу вченої ради входять не менше 12 осіб. Не менш ніж три чверті складу вченої ради обирається таємним голосуванням колективу наукових працівників, а решта її членів призначається наказом директора НЦ «МАНУ». Обов'язковими членами вченої ради є директор, заступник директора з наукової роботи і вчений секретар НЦ «МАНУ». До вченої ради НЦ «МАНУ» можуть бути обрані провідні вчені та фахівці, які не працюють в НЦ «МАНУ», і представник об'єднання молодих вчених. З метою представництва інтересів трудового колективу НЦ «МАНУ» до складу вченої ради входить керівник первинної профспілкової організації.

18. До виключної компетенції вченої ради НЦ «МАНУ» належать такі питання:

визначення стратегії розвитку НЦ «МАНУ» і перспективних напрямів наукової та науково-технічної діяльності;

проведення наукового та науково-технічного оцінювання тематики і результатів науково-дослідних робіт, рекомендація їх до розгляду Відділенням інформатики НАН України та затвердження Президією НАН України;

розгляд та затвердження планів наукових досліджень і науково-технічних розробок;

затвердження річних звітів про наукову діяльність і фінансових планів (кошторисів) НЦ «МАНУ»;

затвердження результатів атестації наукових працівників НЦ «МАНУ»;

затвердження результатів конкурсу на вакантні посади наукових працівників;

присвоєння вчених звань (у межах компетенції);

висування видатних наукових праць НЦ «МАНУ» на присудження премій, медалей та інших видів відзнак, у тому числі міжнародних;

порушення клопотання щодо нагородження відомчими відзнаками найактивніших працівників НЦ «МАНУ» та його партнерів;

експертний розгляд кандидатур та присвоєння одноразово почесних звань, що мають недержавний характер, особам, які здійснили вагомий внесок у розвиток науки, освіти, інноваційної діяльності, підтримку обдарованої молоді та зміцнення авторитету НЦ «МАНУ», а саме: “Почесний доктор Національного центру «Мала академія наук України»; “Почесний професор Національного центру «Мала академія наук України», керуючись Положенням «Про почесну відзнаку та присвоєння звання»;

погодження переліку наукових посад, щодо яких може застосовуватися гнучкий режим робочого часу.

19. Вчена рада може приймати рішення, якщо на засіданні присутня не менше ніж половина її складу, за винятком випадків розгляду кадрових питань, висунення робіт на здобуття премій і медалей та інших питань, де обов'язковою є присутність двох третин складу вченої ради.

Рішення вченої ради НЦ «МАНУ» вважаються прийнятими, якщо за них проголосувало понад 50% присутніх її членів. Рішення приймаються відкритим або таємним (за рішенням вченої ради) голосуванням.

Кількість засідань вченої ради визначається директором НЦ «МАНУ», але не може бути менше, ніж 4 рази на рік.

Вчена рада НЦ «МАНУ» діє відповідно до цього Статуту, Положення про вчену раду НЦ «МАНУ» та чинного законодавства.

Положення про вчену раду НЦ «МАНУ» затверджується наказом директора НЦ «МАНУ».

20. У НЦ «МАНУ» за рішенням загальних зборів трудового колективу можуть створюватись і діяти органи самоврядування, піклувальна рада, наглядова рада, координаційна рада, учнівський та батьківський комітети

тощо.

Для забезпечення функціонування НЦ «МАНУ» та здійснення контролю за його діяльністю відповідно до Указу Президента від 16 червня 1995 року № 451/95 «Про Положення про національний заклад (установу) України» створюється та діє наглядова рада. Положення про наглядову раду НЦ «МАНУ» затверджується рішенням наглядової ради НЦ «МАНУ» та вводиться в дію наказом директора НЦ «МАНУ».

21. Трудовий розпорядок в НЦ «МАНУ» визначається Кодексом законів про працю України, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, розробленими відповідно до законодавства і затвердженими у встановленому порядку та введеними в дію наказами НЦ «МАНУ».

10. Матеріально-технічна база НЦ «МАНУ»

1. Матеріально-технічна база НЦ «МАНУ» включає будівлі, приміщення, споруди, земельні ділянки, комунікації, обладнання, транспортні засоби, інші матеріальні цінності, що передаються на праві узуфрукта державного майна МОН та НАН України або придбані за рахунок коштів загального чи спеціального фонду Державного бюджету України для здійснення діяльності НЦ «МАНУ» та відображаються в його балансі.

2. Майно НЦ «МАНУ», в тому числі будівлі, споруди, є об'єктами державної власності, що передаються НЦ «МАНУ» на праві узуфрукта державного або комунального майна.

3. Функції управління майном, переданим НЦ «МАНУ» на праві узуфрукта державного майна, здійснюють МОН та НАН. Органом управління майном щодо об'єктів державної власності, які МОН передало НЦ «МАНУ» на праві узуфрукта державного майна, є МОН, а щодо об'єктів державної власності, переданих НАН України до НЦ «МАНУ» на праві узуфрукта державного майна – НАН України

4. НЦ «МАНУ» несе відповідальність за збереження та використання за цільовим призначенням майна, переданого йому на праві узуфрукта державного майна, у порядку, визначеному законодавством. Матеріально-технічна база НЦ «МАНУ» повинна відповідати будівельним, протипожежним і санітарно-гігієнічним нормам, правилам облаштування та утримання закладів позашкільної освіти, навчальним планам та програмам

5. НЦ «МАНУ» користується земельними ділянками, на яких він розташований, відповідно до Земельного кодексу України та інших нормативно-правових актів щодо охорони навколишнього природного середовища.

6. Майно, передане НЦ «МАНУ» на праві узуфрукта державного майна, не може бути предметом застави, не підлягає вилученню, відчуженню, приватизації або використанню не за призначенням, передачі у власність юридичним та фізичним особам без згоди МОН та НАН України, крім випадків, передбачених законодавством.

7. Вилучення основних фондів, оборотних коштів та іншого майна НЦ «МАНУ» проводиться лише у випадках, визначених законодавством.

Збитки, завдані НЦ «МАНУ» внаслідок порушення його майнових прав іншими юридичними та фізичними особами, відшкодовуються в порядку, визначеному законодавством.

8. Списання майна НЦ «МАНУ» здійснюється у спосіб, передбачений законодавством.

9. НЦ «МАНУ» має право отримувати безкоштовно від суб'єктів господарювання техніку, обладнання, матеріали, будівлі, споруди, транспортні засоби, інші матеріальні цінності, а також фінансові ресурси, у порядку, визначеному законодавством.

11. Фінансово-господарська діяльність

1. Фінансово-господарська діяльність НЦ «МАНУ» здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Цивільного кодексу України, Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України, Закону України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» та інших нормативно-правових актів.

2. НЦ «МАНУ» є неприбутковою організацією та має пільги згідно із законодавством.

3. Усі доходи (прибутки) НЦ «МАНУ» використовуються виключно для фінансування видатків на утримання НЦ «МАНУ», а також для реалізації мети, завдань та основних напрямів діяльності, визначених цим Статутом.

4. Забороняється розподіл отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (МОН та НАН України), учасників, членів НЦ «МАНУ», працівників, членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб (окрім оплати їхньої праці і сплати єдиного соціального внеску).

5. Фінансово-господарська діяльність НЦ «МАНУ» проводиться на основі кошторисів, затверджених МОН та НАН України, і має плановий характер.

6. Фінансування НЦ «МАНУ» здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, а саме:

освітня діяльність фінансується МОН;

наукова діяльність фінансується НАН України.

7. Фінансування НЦ «МАНУ» може здійснюватися за рахунок додаткових джерел фінансування, не заборонених законодавством.

8. Джерелами коштів НЦ «МАНУ» є загальний та спеціальний фонд Державного бюджету України.

9. Загальний фонд Державного бюджету України НЦ «МАНУ» складають кошти державного бюджету, що надходять від головних розпорядників коштів (засновників) НЦ «МАНУ».

10. Спеціальний фонд Державного бюджету України НЦ «МАНУ» складають:

суми за дорученнями, отримані від підприємств, установ, організацій та

фізичних осіб для виконання доручень, які пов'язані з метою та завданнями НЦ «МАНУ», що визначені Статутом;

кошти, одержані за науково-дослідні роботи (послуги), виконані (надані) НЦ «МАНУ» на замовлення підприємств, установ, організацій та фізичних осіб;

гранти, благодійні внески, гуманітарна допомога, добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій та фізичних осіб у встановленому законом порядку;

доходи від інших заходів, що проводяться НЦ «МАНУ» відповідно до мети, завдань та основних напрямів діяльності, визначених Статутом;

кошти, отримані від надання платних послуг (відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України переліку платних послуг, які можуть надаватися державними закладами освіти та науковими установами), пов'язаних із статутною діяльністю НЦ «МАНУ».

11. Кошти НЦ «МАНУ», які зберігаються на реєстраційних рахунках у територіальних органах Державної казначейської служби України та в банківських установах, перебувають у повному його розпорядженні. Невикористані за звітний період кошти за спеціальним фондом вилученню не підлягають, крім випадків, передбачених законодавством.

12. НЦ «МАНУ», відповідно до законодавства, зобов'язаний сплачувати до бюджету податки та збори у порядку і розмірах, передбачених законодавством.

13. НЦ «МАНУ», відповідно до законодавства, звільняється від оподаткування доходів.

14. НЦ «МАНУ» самостійно здійснює оперативний, бухгалтерський і фінансовий облік своєї діяльності, складає та подає в установленому порядку статистичну звітність до органів, яким законодавством надано право здійснювати контроль за відповідними видами діяльності. Порядок здійснення бухгалтерського обліку та ведення звітності визначається відповідно до законодавства.

15. Ведення діловодства, бухгалтерського обліку і складання фінансової та бюджетної звітності здійснюються у порядку, визначеному нормативно-правовими актами, відповідно до законодавства.

16. Директор НЦ «МАНУ» несе відповідальність за дотримання фінансової дисципліни, порядку ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової та бюджетної звітності.

17. Контроль за фінансово-господарською діяльністю НЦ «МАНУ» здійснюється відповідно до законодавства.

12. Міжнародне співробітництво

1. НЦ «МАНУ» відповідно до своїх статутних завдань має право здійснювати міжнародні зв'язки і діяти в порядку, передбаченому цим Статутом та законодавством.

2. Міжнародна діяльність НЦ «МАНУ» здійснюється шляхом участі у міжнародних проєктах, роботі міжнародних організацій, а також в інших

формах, що не суперечать законодавству, нормам і принципам міжнародного права.

3. При здійсненні міжнародної діяльності НЦ «МАНУ» користується повним обсягом прав і обов'язків юридичної особи.

4. НЦ «МАНУ» має право:

укладати договори про співпрацю, налагоджувати відповідно до законодавства зв'язки із закладами освіти, науковими (науково-технічними) музеями та центрами науки зарубіжних країн, міжнародними організаціями, фондами, асоціаціями тощо;

відповідно до законодавства здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на основі договорів, укладених з іноземними юридичними та фізичними особами, а також відкривати валютні рахунки;

за наявності належної матеріально-технічної та культурно-освітньої бази, власних коштів проводити міжнародний учнівський та педагогічний обмін у межах освітніх програм, проектів, брати участь у міжнародних заходах, грантових програмах;

організовувати обмін делегаціями, організовувати організаційно-масові заходи за участю іноземних партнерів, відряджати своїх представників для участі в заходах за межами України;

проводити спільно з іноземними організаціями дослідження відповідно до напрямів своєї діяльності, публікувати їх результати;

створювати представництва міжнародних організацій і представляти їх інтереси в Україні;

реалізовувати інші спільні програми та проекти за участю іноземних партнерів і міжнародних організацій, що не суперечать законодавству;

залучати до участі у своїй діяльності міжнародних експертів, представників провідних іноземних закладів освіти, наукових (науково-технічних) музеїв та центрів науки та/або експертів інших інституцій, у тому числі на оплатній основі;

реалізовувати науково-освітні заходи для дітей і молоді за кордоном;

бути членом міжнародних організацій та асоціацій у галузі освіти та науки, сплачувати відповідні вступні, членські та інші види обов'язкових внесків, у тому числі в іноземній валюті;

встановлювати зв'язки з закордонними партнерами, брати участь у міжнародних ярмарках, виставках, конференціях, форумах, здійснювати пошук потенційних партнерів серед іноземних інституцій для налагодження прямих контактів;

здійснювати направлення здобувачів освіти для участі у міжнародних програмах, конкурсах, олімпіадах та інших проектах;

13. Контроль за діяльністю НЦ «МАНУ»

1. Державний нагляд (контроль) за діяльністю НЦ «МАНУ» здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Форми державного нагляду (контролю) за діяльністю НЦ «МАНУ»

встановлюють його засновники відповідно до законодавства.

2. НЦ «МАНУ» безпосередньо підпорядкований і підзвітний МОН та НАН України.

3. НЦ «МАНУ» веде оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї діяльності та статистичну звітність в установленому законодавством порядку. Керівник та головний бухгалтер несуть персональну відповідальність за достовірність бухгалтерського обліку.

14. Реорганізація та ліквідація НЦ «МАНУ»

1. Рішення про реорганізацію або ліквідацію юридичної особи НЦ «МАНУ» приймаються спільно МОН та НАН України. Реорганізація (злиття, приєднання, поділ, виділ або перетворення) або ліквідація НЦ «МАНУ» здійснюється згідно із законодавством.

2. У разі реорганізації НЦ «МАНУ» вся сукупність прав і обов'язків переходить до правонаступників.

3. Припинення НЦ «МАНУ» здійснюється комісією з припинення (комісією з реорганізації, ліквідаційною комісією), яка утворюється відповідно до законодавства.

НЦ «МАНУ» вважається таким, що припинив свою діяльність, з дня внесення запису про припинення юридичної особи до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

4. У разі ліквідації або реорганізації НЦ «МАНУ» його здобувачам освіти гарантується дотримання їх прав та інтересів відповідно до законодавства.

5. У разі ліквідації або реорганізації НЦ «МАНУ» вивільнюваним працівникам гарантується дотримання їх прав та інтересів відповідно до законодавства.

6. У разі ліквідації або реорганізації (злиття, приєднання, поділ, виділ або перетворення) НЦ «МАНУ» його активи повинні бути передані за спільним рішенням МОН та НАН України одному або кільком неприбутковим закладам (організаціям, установам) відповідного виду або зараховані до доходу державного бюджету, якщо інше не передбачено законом, що регулює діяльність відповідного неприбуткового закладу (організації, установи).

7. Державне майно, що перебуває в НЦ «МАНУ» на праві узуфрукта, повертається на баланс розпоряднику цього майна.

15. Порядок внесення змін до Статуту

1. Зміни до цього Статуту погоджуються загальними зборами трудового колективу НЦ «МАНУ» і затверджуються МОН та НАН України.

2. Зміни та доповнення до цього Статуту оформлюються шляхом викладення його в новій редакції, що затверджується і погоджується в тому ж порядку, що й сам Статут.

В. о. директора НЦ «МАНУ»

Олена КВАЧЕВСЬКА

В.О. директор Національного центру
«Мала академія наук України»

Олена КВАЧЕВСЬКА

Всього прошито, пронумеровано та
скріплено печаткою
30 (тридцять) аркушів

Олена КВАЧЕВСЬКА

